

KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI MINISZTERIUM CIVIL CSELEKVÉSI TERV BESZÁMOLÓJA

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium vezetése - összhangban a Kormány civil stratégiájával, illetve „A kormányzati civil kapcsolatok fejlesztését szolgáló egyes intézkedésekről” szóló 1065/2007 (VIII. 23.) Korm. határozatban foglaltakkal - nagy hangsúlyt kíván fektetni a civil szervezetekkel folytatott folyamatos párbeszédre. Az Alkotmány, mint alapjogot deklarálja az egészséges környezethez való jogot, és a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvénynek szintén egyik fő célja, hogy a méltányos teherviselés elve szerint teremtsen megfelelő kereteket a fent említett alapjog érvényesüléséhez, és segítse elő a lakosság részvételét a környezet védelmére irányuló tevékenységben. E célok megvalósulása érdekében a törvény az ehhez szükséges feladatokat *is meghatározza* (12. § (1)).

A környezetügy társadalmasítása, a társadalmi részvétel erősítése érdekében célunk, hogy az állam, és szervei aktívan működjön együtt a társadalom egyes csoportjaival. Az életminőség javítását, természeti értékeink védelmét, erőforrásaink fenntartható használatát szolgáló környezetügy csak akkor lehet hatékony, ha a társadalom és a gazdaság szerves részévé válik.

Az állami funkciók gyakorlásának hatékonyságát javította a közfeladatok ellátásának – egészben vagy részeiben történő – társadalmasítása, az állami-önkormányzati, a piaci és civil szervezetek közötti munkamegosztás és együttműködés. A nagyszámú civil közösség egyre inkább keretet biztosított a társadalmi önszerveződésnek; elősegítette az önszerveződő közösségek tevékenységének intézményesülését, miközben hozzájárult a közösségek fejlesztéséhez.

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium civil cselekvési terve kapcsolódott a kormányprogramhoz, a kormányzat civil stratégiájához, követte a tárca stratégiai tervét és céljaiban is illeszkedett a Szervezeti és Működési Szabályzathoz.

A kapcsolatok fejlesztése elsősorban az ágazati szakterületekhez kapcsolódó szervezetekkel való együttműködésre irányult. Az együttműködés kiterjedt mind a stratégiai jellegű kérdések tisztázására, mind az egyes szakterületekkel kapcsolatos feladatokra, azok végrehajtására, az eredmények értékelésére, a tájékoztatásra és a szemléletformálásra, valamint kezdeményezéseik támogatására.

I. A környezetvédelmi tárca civil részvételt erősítő célkitűzéseinek helyzete

I.A. A társadalmi részvétel eszközszerének fejlesztése

I/A/1. A döntési folyamatokban való részvétel törvényi, intézményi, eljárási garanciáinak kiépítése, a már működő ilyen mechanizmusok felülvizsgálata

- Az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC törvény értelmében a közigazgatási egyeztetéssel párhuzamosan a honlapon közzétételre kerültek a tervezetek.
- Az egyes tervekre és programokra vonatkozó Stratégiai Környezeti Vizsgálatok kidolgozásában és véleményezésében is közreműködtek a civil szervezetek (pl. Nemzeti Környezetvédelmi Program, Nemzeti Éghajlatváltozási Program).
- A Környezet- és Természetvédő Szervezetek Országos Találkozójának (továbbiakban OT) delegáltjai 49 szakmai bizottságban dolgoztak.
- Zöld Fesztivál Program - a tárca a fesztiválszervező szakmával és zöld civil szervezetekkel közösen alakította ki azt a szempontrendszert, amivel csökkenthető a rendezvények, fesztiválok környezetterhelése.
- A Zöld Egyeztető Fórum tárgyalta a Civil Cselekvési Tervet.

Határidő: folyamatos

I/A/2. Együttműködési mechanizmusok, fórumok és kommunikációs csatornák működése

- A Zöld Jövő a szaktárca internetes havi újsága kb. 2000 érintetthez jut el.
- A civil szervezetek megkapták a szükséges tájékoztatást a kormányzati döntések folyamatáról, annak befolyásolhatóságáról, mert a jogszabály tervezetek időben felkerültek a honlapra, ill. megküldésre kerültek az érintett civil partnereknek.
- A Zöld-Pont szolgálat alkalmi hírlevele az aktualitásokat közvetíti a Zöld-Pont Hálózat irodái felé, ill. a Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata felé.
- A közös szakmai bizottságok OT delegáltjai direkt és indirekt kommunikációs csatornák. A civil zöld mozgalom éves országos találkozója (OT) delegálja a képviselőket két évre az adott bizottságban való részvételre.

Határidő: folyamatos

I.B. A jogi környezet felülvizsgálata

- A teljes körű elektronikus pályázati környezet jogi feltételének megteremtése permanens feladat.

Határidő: folyamatos

I.C. A civil szervezetek hatékony működésének elősegítése

I/C/1. A civil szervezetek működési hatékonyságának és informáltságának növelése, a civil szolgáltató központok hálózatának fejlesztése, működésének támogatása

- E cél elsősorban a Zöld-Pont Irodák hálózatán keresztül valósul meg. Az együttműködés formái változatosak: tanácsadás, képzés, kiadvány- és információcsere, stb.
- Kiszámítható pályázati témák segítik a zöld NGO-k éves programjait.
- AZ OT szervezésének segítése anyagi szakmai és kommunikációs támogatással és miniszteri jelenléttel.
- Szakmai és pénzügyi támogatás átfogó és időszerű környezetpolitikai témakörök széleskörű megvitatásához (pl. hagyományossá vált Környezetpolitikai Fórum sorozat)

- Rendszeres „miniszter – zöldek” találkozók segítik a felek, szövetségesek párbeszédét, munkáját.

Határidő: folyamatos

I/C/2. Biztosítani a közigazgatásban dolgozók képzési, továbbképzési rendszerében az alapvető, civil szektorral kapcsolatos ismeretek elsajátítását, a civil kapcsolatok fejlesztéséhez szükséges szakmai ismeretek oktatását.

- A Zöld-Pont Irodák Hálózata dolgozóinak képzései a civilekkel, lakossággal való kapcsolattartás módszertanát is tartalmazzák

Határidő: folyamatos

I.D. Állami támogatások

I/D/1. A civil szervezetek támogatása nyílt pályázati rendszerben történjen

- A minisztérium által kezelt Zöld Forrás a pályázati elv érvényesítésével került szétosztásra a civil zöld szervezetek körében. A pályázatot kezelő „Partnerség” bizottságba a civil mozgalom is delegál tagokat.

Határidő: folyamatos

I.E. Az állami feladatok kihelyezése

I/E/1 Elősegíteni a civil szervezetek részvételét az állami és önkormányzati közfeladatok ellátásában

- Majd félszáz együttműködési megállapodás él a KvVM és a civil szféra között.
- A szakállamtitkári területek önálló, kiterjedt ágazati együttműködési mechanizmusokat működtetnek.

Határidő: folyamatos

II. Az együttműködés kapcsolati formái, lehetőségei

II/A. Stratégiai szint a miniszter, államtitkár és a szakállamtitkárok részvételével

II/A/1 A civil zöld mozgalom és a minisztérium éves, féléves illetve kiemelt feladatainak, célkitűzéseinek ismertetését szolgáló találkozók

- A rendszeres (negyedévenkénti) miniszter – zöldek találkozók adják a feladat gerincét.
- Az OT-n rendszeresen miniszteri/felsővezetői tájékoztató hangzik el a szaktárcánál végzett munkáról, a várható feladatokról.
- A szakmai területek az OT delegáltakal rendszeres kapcsolatban vannak a közös bizottsági munka keretében.
- Egyeztető Fórum (EF) – évi két alkalommal: Célja: Megismertetni a zöld mozgalmat a minisztérium következő, féléves, aktuális szakmai terveivel, valamint az előző évben megtett intézkedésekkel, jogszabályokkal.

Határidő: folyamatos

II/B. Stratégiai szint szűkebb körű részvétellel

II/B/1. Stratégiai célok, eredmények megvitatását szolgáló találkozók

- A civil szervezetek képviselőivel évi rendszerességgel konzultálunk a Zöld Forrás pályázat keretösszegének felhasználásáról, annak céljáról, hatékonyságáról, a pályázati rendszer eredményeiről, esetleges hiányosságairól.
- Az Országos Környezetvédelmi Tanács a Kormány tanácsadó testülete, de titkárságát a KvVM működteti.
- Az Oktatási Tanácsadó Bizottság által meghatározott feladatok megvalósítási lépéseinek összehangolása, feladatok kitűzése folyamatos.
- Az éves közvélemény-kutatási témakörökre vonatkozó javaslatok megvitatása, a kutatáseredményeinek ismertetése jól szolgálja a tervezést.

Határidő: folyamatos

II/C. Szakterületi találkozók, szükség szerint a miniszter részvételével

II/C/1. Tematikus találkozók a minisztérium szintjén (a kabinet és az egyes szakállamtitkárságok saját, állandó kapcsolatrendszerén keresztül)

- Az OT delegáltak közreműködése a bizottságok munkájában érdemi.
- A minisztérium által koncepció szinten elkészült anyagok egyeztetése – az adott témában érintett zöld civilszervezetek vezetőivel, szakértőivel eseti rendszerességgel.
- Egyéb találkozók, kampányok akciók közös szervezése erősíti erőinket. (Pl.: Autómentes Nap, Greenexpo, Utazás Kiállítás)

Határidő: folyamatos

II/C/2. Szakmai együttműködés a területi szervek szintjén

- Közös projektek (stratégiák, pályázatok, közmunkaprogramok)
- Kölcsönös szakmai támogatás (kölcsönös véleményezés, természetvédelmi segítségnyújtás, részvétel egymás szakmai programjain, konferenciák és képzések szervezése, kiadványcserék...)
- Részvétel biztosítása (monitoring bizottság, pályázat értékelése, ügyféli státusz hatósági eljárásban...)
- Információ-szolgáltatás (forráslehetőségekről, közérdekű adatokról, szakanyagokból...)
- Regionális, területi találkozók
- Kapcsolat a fiatalokkal - környezeti nevelés (oktatási-nevelési, képzési és felsőoktatási intézményekben, nyári gyakorlatosok fogadása, vetélkedők)
- Helyszín biztosítása civil rendezésű események számára
- Nyílt napok

Határidő: folyamatos

II/C/3. Kapcsolattartás a helyi szervezetekkel a Zöld-Pont Irodák Hálózatán keresztül

- Információnyújtás, közös programok, ismeretterjesztő, szemléletformáló kiadványok biztosítása.

Határidő: folyamatos

III. További, megvalósításra váró feladatok

- Az együttműködések támogató jogszabályi háttér megteremtése
- Növekvő támogatási forrásalap a civilek számára
- A natúrparkokkal kapcsolatos együttműködések fejlesztése
- Régiós tagolású partnerszervezetek igénye

- A honlapok rendszeres frissítése, fejlesztése, felhasználóbarát kialakítása

Határidő: folyamatos